

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

30 iunie 2023

Nr. 592

Cu privire la monitorizarea circulației enterovirusurilor inclusiv a virusurilor poliomielitice

În scopul menținerii statutului Republicii Moldova ca țară liberă de poliomielită în perioada de post-certificare, pentru detectarea timpurie a importului și neadmiterea răspândirii virusului poliomielitic sălbatic și a tulpinilor de poliovirusuri derivate din vaccin, în temeiul Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și în temeiul punctului 9 subpunctul 11) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 148/2021,

ORDON:

1. A aproba instrumentele în scopul monitorizării circulației eterovirusurilor inclusiv a virusurilor poliomielitice.
 - 1) lista punctelor de recoltare a probelor pentru investigarea enterovirusurilor și a virusurilor poliomielitice și a persoanelor responsabile de organizarea prelevării acestora, conform anexei nr. 1;
 - 2) metodologia recoltării și transportării probelor pentru investigare la enterovirusuri, inclusiv la virusuri poliomielitice, conform anexei nr. 2;
 - 3) buletinul de însoțire a probei recoltate din mediul înconjurător pentru investigarea la enterovirusuri, inclusiv la virusuri poliomielitice, conform anexei nr. 3.
 - 4) buletinul de însoțire a probei biologice pentru investigarea la enterovirusuri, inclusiv la virusuri poliomielitice, conform anexei nr. 4.
2. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice prestatori de asistență medicală primară din teritoriile nominalizate (Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Soroca, Orhei, Hîncești, Căușeni, Edineț, Comrat și Tiraspol), vor asigura:
 - 1) organizarea recoltării probelor de mase fecale de la copii sănătoși pentru monitorizarea și depistarea circulației poliovirusurilor în populație în teritoriul deservit conform metodologiei expuse în anexa nr. 2;
 - 2) colectarea, păstrarea temporară, transportarea probelor biologice, cu respectarea cerințelor de biosecuritate către laboratorul din cadrul Centrului de Sănătate Publică teritorial.
3. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești din teritoriile nominalizate (Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Soroca, Orhei, Hîncești, Căușeni, Edineț, Comrat și Tiraspol), vor asigura:

- 1) colectarea probelor de mase fecale de la copiii bolnavi cu enteroviroze, inclusiv și alte diagnoze din secția de boli infecțioase pentru copii, conform metodologiei expuse în anexa nr. 2;
 - 2) colectarea, păstrarea temporară, transportarea probelor biologice, cu respectarea cerințelor de biosecuritate în laboratorul din cadrul Centrului de Sănătate Publică Teritorial, (Instituțiile Medico-Sanitare Publice din Chișinău vor transporta probele de sine stătător în Laboratorul virusologic de referință al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu, 3).
4. Agenția Națională pentru Sănătate Publică în vederea supravegherii circulației enterovirusurilor și inclusiv a virusurilor poliomielitice, în populație și mediul înconjurător, anual în perioada aprilie-octombrie, va asigura prin intermediul:
- 4.1 Centrelor de Sănătate Publică teritoriale nominalizate: Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Soroca, Orhei, Hîncești, Căușeni, Edineț Comrat și Tiraspol:
- 1) recoltarea lunară a numărului necesar de probe de ape uzate din colectoarele de canalizare ale spitalelor, instituțiilor preșcolare din teritoriile enumerate în anexa nr. 1, respectând metodologia de colectare și transportare descrisă în anexa nr. 2 și transportarea lor în Laboratorul virusologic de referință al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică;
 - 2) organizarea transportării probelor pentru investigații în laboratorul virusologic de referință al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, conform metodologiei din anexa nr. 2;
- 4.2 Laboratorului virusologic de referință din cadrul Direcției diagnostic de laborator în sănătate publică al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică:
- 1) acordarea suportului metodologic și consultativ, Centrelor de Sănătate Publică teritoriale nominalizate pentru realizarea recoltării probelor de ape uzate în conformitate cu metodologia din anexa nr. 2;
 - 2) acordarea suportului metodologic și consultativ instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești pentru realizarea recoltării probelor biologice în conformitate cu metodologia din anexa nr. 2;
 - 3) recepționarea și investigarea probelor biologice și de ape uzate la prezența la enterovirusurilor, inclusiv a virusurilor poliomielitice, cu expedierea rezultatelor beneficiarilor;
 - 4) planificarea anuală a consumabilelor necesare realizării investigațiilor în supravegherea circulației enterovirusurilor inclusiv a virusurilor poliomielitice.
 - 5) repartizarea consumabilelor necesare pentru recoltarea probelor biologice, probelor de ape uzate, păstrarea și transportarea lor în siguranță pentru investigare;
 - 6) organizarea expedierii izolatelor de poliovirusuri la laboratorul regional de referință OMS pentru confirmarea originii lor;
 - 7) introducerea rezultatelor de laborator privind circulația virusurilor poliomielitice și enterovirusurile on-line în sistemul european de date de laborator (LDMS) al OMS;
- 4.3 Direcției prevenirea și controlul bolilor transmisibile și Secției supravegherea bolilor prevenibile prin vaccinare cu depozitul național de vaccinuri:
- 1) informarea prioritară a Ministerului Sănătății în caz de detectare a poliovirusului, inclusiv și VDPV;
 - 2) evaluarea la necesitate a indicatorilor performanței sistemului de supraveghere cu privire la monitorizarea circulației enterovirusurilor inclusiv a virusurilor poliomielitice;
 - 3) modificarea punctelor de colectare în cazul în care acesta vor deveni nefuncționale sau substratul colectat nu mai este relevant, cu informarea ulterioară a persoanelor responsabile despre aceste schimbări;
 - 4) monitorizarea rezultatelor și, în cazul detectării a cel puțin unei tulpini a poliovirus, inclusiv și a tulpinilor de poliovirusuri derivate din vaccin, în probele investigate atât biologice, cât și a

celor din apele uzate cu întreprinderea măsurilor conform Planului național de acțiuni în menținerea statutului Republicii Moldova ca țară liberă de poliomielită, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 355/2022;

5. A plasa prezentul ordin pe pagina oficială a Ministerului Sănătății și a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică;
6. Controlul executării prezentului ordin se atribuie dnei Svetlana Nicolaescu, Secretar de Stat.

Ministru

Ala NEMERENCO

Punctele de recoltare a probelor cu persoanele responsabile de organizarea prelevării lor

Teritoriu/ punctele de colectare	Tipul probelor	Numărul de probe lunar (anual)	Adresa punctelor de colectare	Persoana responsabilă, din cadrul CSP teritorial nominalizat, tel. contact
Chișinău	<i>Probe de ape uzate/ Probe biologice</i>	12-15 lunar (120 anual) / 12-15 lunar (120 anual)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”, bul. Șt. cel Mare și Sfânt 163 2. Spitalul clinic municipal de boli contagioase de copii, str. M. Lomonosov 49 3. Spitalul Clinic Republican pentru Copii „Emilian Coțaga”, Str. V. Alecsandri 4. Spitalul Clinic Municipal de Copii „Valentin Ignatenco”, Str. Grenoble 149 5. Spitalul Clinic Municipal de Copii Nr. 1, Str. S.Lazo 7 6. Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”, Str. Meleștiu 20 7. Institutul Mamei și Copilului din Chișinău, Str. Burebista 93 8. Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, bl.1, Str. A.Cosmescu 51 9. Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, bl. 2, Str. A.Cosmescu 51 10. Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii, Str.Grenoble 147 	Gheorghe Turcu medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (80 anual)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Centrul Medicilor de Familie nr.1 2. Centrul Medicilor de Familie nr.2 3. Centrul Medicilor de Familie nr.3 4. Centrul Medicilor de Familie nr.4 5. Centrul Medicilor de Familie nr.5 6. Centrul Medicilor de Familie nr.6 7. Centrul Medicilor de Familie nr.7 8. Centrul Medicilor de Familie nr.8 9. Centrul Medicilor de Familie nr.9 10. Centrul Medicilor de Familie nr.10 11. Centrul Medicilor de Familie nr.11 12. Centrul Medicilor de Familie nr.12 	
Bălți	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar/ 20-24 anual	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spitalul boli infecțioase pentru copii, str. Decebal 101. 2. Centrul de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, Bălți, str. P. Franco, 44 3. Grădinița nr.29, str. Pr. Victoriei, 54 4. Grădinița nr.13, str.26 Martie, 18 	Elena Tureac medic specialist

	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	Spitalul boli infecțioase pentru copii, str. Decebal 101. 2. Centrul de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, Bălți, str. P. Franco, 44 1. Centrul de Sănătate Nr. 1 din mun. Bălți 2. Centrul de Sănătate Nr. 2 din mun. Bălți 3. Centrul de Sănătate Nr. 3 din mun. Bălți 4. Centrul de Sănătate Nr. 4 din mun. Bălți 5. Centrul de Sănătate Nr. 5 din mun. Bălți 6. Centrul de Sănătate Nr. 6 din mun. Bălți	
Cahul	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar (20-24 anual)	1. Grădinița nr. 2 2. Grădinița nr.14 3. Statia de epurare ape uzate Cahul	Nicolae Gaisan medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Centrul de Sănătate Cahul	
Ungheni	<i>Probe de ape uzate</i>	4-5 lunar (40 anual)	1. Spitalul raional boli infecțioase 2. Grădinița Tereza Sobolevschi 3. Grădinița Licurici 4. Grădinița Andries 5. Grădinița Luminita din s.Pirlita 6. Centru refugiatu ucraieneni scoala internat Ungheni (inclusă temporar)	Sergiu Talmaci medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Spitalul raional boli infecțioase 2. Centrul de Sănătate Ungheni	
Soroca	<i>Probe de ape uzate</i>	4-5 lunar (40 anual)	1. Secția boli contagioase a spitalului raional (clădire separată), str. Testemițanu 68. 2. Grădinița nr.1 3. Grădinița nr.6 4. Grădinița nr.12 5. Grădinița nr.13 6. Grădinița nr.16 7. Grădinița nr.17	Sergiu Benzari Asistent epidemiolog
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Secția boli contagioase a spitalului raional (clădire separată), str. Testemițanu 68. 2. Centrul de Sănătate Soroca	
Orhei	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar (20-24 anual)	1. Grădinița nr.1 2. Grădinița nr.4 3. Grădinița nr.5 4. Grădinița nr.8	Lidia Bordian medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Centrul de Sănătate Orhei	
Edineț	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar (20-24 anual)	1. Secția boli infecțioase a IMSP SR Edineț (clădire separată) str. Șoseaua Bucovinei) 2. Grădinița Nr.2 „Foișor”, str. Șoseaua Bucovinei 29 3. Grădinița Nr.3 str. Independenței 45 4. Grădinița nr.4 str. Casa Mare 9	Vasile Bejenaru medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Secția boli infecțioase a IMSP SR Edineț 2. Centrul de Sănătate Edineț	
Comrat	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar (20-24 anual)	1. Secția boli infecțioase SR Comrat 2. Grădinița nr.4 3. Grădinița nr.6 4. Grădinița nr.7	Elena Dulgher medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Secția boli infecțioase SR Comrat 2. Centrul de Sănătate Comrat	

Căușeni	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar 20-24 anual	1. Secția boli infecțioase spital raional Căușeni 2. Grădinița creșă nr.3, 3. Grădinița creșă nr.4.	Anatolie Talmazan medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Secția boli infecțioase spital raional Căușeni 2. Centrul de Sănătate Căușeni	
Hîncești	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar 20-24 anual	1. Grădinița nr.4 „Andrieș”, or. Hîncești, str. Mitropolitul Varlaam I 2. Grădinița „Romanița” s. Buțeni 3. Grădinița „Andrieș” s. Mereșeni 4. Grădinița „Albinuța” s. Fundul Galbenei	Oleg Eremciuc medic specialist
	<i>Probe biologice</i>	1-2 lunar (10-20 anual)	1. Centrul de Sănătate Hîncești	
Tiraspol	<i>Probe de ape uzate</i>	2-3 lunar 20-24 anual	1. Secția boli infecțioase Spitalul Clinic Republican din or. Tiraspol 2. Grădinița or. Dubăsari 3. Grădinița or. Grigoriopol 4. Grădinița or. Slobozia	Angela Muntean medic epidemiolog
	<i>Probe biologice</i>	1-2 probe lunar (10-20 anual)	1. Secția boli infecțioase Spitalul Clinic Republican din or. Tiraspol 2. Instituție medico-sanitară de asistență medicală primară din Tiraspol	

Metodele de colectare și transportare a probelor

pentru investigarea de laborator în Laboratorul virusologic de referință al ANSP

(adresa: Chișinău, str. A. Cosmescu 3, tel. 022 72 97 14,

e-mail: poliolab@ansp.gov.md)

I. Colectarea și transportarea probelor de mase fecale de la copii bolnavi cu enteroviroze, alte diagoze din secția de boli infecțioase (se recoltează în primele 3 zile de la debutul îmbolnăvirii) și de la copii sănătoși:

1. se colectează câte o probă de fecale, cantitatea optimă de fecale pentru investigare este de 8-10 g.
2. probele de fecale se introduc în veselă specială.
3. probele se păstrează în congelator și se transportă în laborator în containere cu gheață în timp de până la 72 ore de la colectare.
4. recepționarea probelor colectate pentru investigare în cadrul LVR al ANSP se va efectua săptămânal în zilele de luni, marți, miercuri și joi în intervalul orelor 8-12;
5. fișa de însoțire a probei se completează conform cerințelor.

II. Colectarea și transportarea probelor de ape uzate pentru investigarea de laborator:

1. colectarea probelor de ape uzate se efectuează cu ajutorul tamponelor de tifon. Tamponele se pregătesc din 48 de straturi de tifon de 10x10 cm. Prin toate straturile se trece o fibră de capron care se fixează (se leagă) bine de tampon.
2. tamponul se montează (se învelește) în hârtie parafinată, lăsând în afară circa 1,5 m fibră de capron și se sterilizează.
3. în punctul de colectare (deasupra colectorului) se fixează capătul liber al fibrei de capron, iar tamponul se scufundă în fluxul apelor uzate pe durata de 3-7 zile.
4. după expoziție tamponul se introduce într-un borcan steril sau pachet de polietilenă (rezistent) și se fixează (se leagă) bine, apoi se transportă în Laboratorul virusologic de referință al ANSP, str. A. Cosmescu 3.
5. în cazul imposibilității de transportare imediate, probele se păstrează în congelator până la transportarea lor în laborator, utilizând containere cu gheață însoțite de fișă, cu indicarea locului și zilei de colectare a probei.
6. probele de ape uzate se colectează din colectoarele de canalizare a spitalelor și instituțiilor preșcolare de copii.
7. recepționarea probelor colectate pentru investigare în cadrul LVR al ANSP se va efectua săptămânal în zilele de luni, marți, miercuri și joi în intervalul orelor 8-12;

BULETIN DE ÎNSOȚIRE

a probei din mediul înconjurător pentru investigarea enterovirusurilor

Informația despre expeditor

Instituția care prelevează proba	
Adresa instituției, raionul/municipiu	
Locul prelevării (mediul înconjurător)	☐ instituție medicală ☐ instituție preșcolară de copii ☐ alte(indicați): _____
Numele Prenumele lucrătorului medical care a prelevat proba	
Numărul de telefon	

Informația despre proba recoltată

Tip	☐ Materii fecale pentru izolarea enterovirusurilor inclusiv și a poliovirusurilor		
	☐ colector - apa reziduală ☐ alte		
Toate probele colectate trebuie considerate potențial infecțioase și trebuie să contactați cu laboratorul de referință înainte de a trimite probele.			
Toate probele trebuie trimise conform instrucțiunilor de transport din categoria B (Conform Ghidului de transport al probelor biologice).			
Data aplicării / plasării tamponului în colector		Ora	
Data recoltării tamponului din colector		Ora	

Data trimiterii în laborator		Ora	
Data recepționării în laborator		Ora	
Comentarii suplimentare			

Semnătura medicului

nr.592 din 30.06.2023

BULETIN DE ÎNSOȚIRE

a probei biologice pentru investigare la enterovirusuri lor

Informația despre expeditor

Denumirea instituției	
Adresa instituției, raionul/municipiu	
Locul prelevării	☐ la domiciliu ☐ instituție ☐ spitalizat
Numele Prenumele lucrătorului medical care prelevează proba	
Numărul de telefon	
Definirea cazului	☐ Caz suspect ☐ Caz probabil ☐ Contact ☐ Copil sanatos
biosubstrate	☐ mase fecale ☐ Lichid cefalo rahidian (LCR)

Informația despre pacient

Nume		Prenume	
IDNP		Data, luna, anul nașterii	Vârsta:
Este persoana cetățean al Republicii Moldova: ☐ DA ☐ NU Pentru persoanele/migranți fără cetățenia RM (se indică țara de origine) _____			
Adresa (locul de trai) în RM		Sex ☐ Masculin ☐ Feminin	

Municipiu/ raion, oraș, sat, strada			Tipul de trai ☐ Urban ☐ Rural
Numărul de telefon a persoanei investigate:			
Instituția (grădiniță/școală):			
Instituția medicală, în care este la evidența medicului de familie:		Vaccinat antipoliomielită: ☐ Da ☐ Nu	
		Daca DA: Număr doze _____	Țara în care a fost administrat vaccinul: _____
		Data ultimei doze: _____	
Informația despre proba recoltată			
Tip	☐ izolarea enterovirusurilor inclusiv și a poliovirusurilor		
	☐ mase fecale ☐ Lichid cefalo rahidian		
Toate probele colectate trebuie considerate potențial infecțioase și trebuie să contactați cu laboratorul de referință înainte de a trimite probele.			
Toate probele trebuie trimise conform instrucțiunilor de transport din categoria B. (Conform Ghidului de transport al probelor biologice)			
Data recoltării		Ora	
Data trimerii în laborator		Ora	
Data recepționării în laborator		Ora	
Date clinice			
Data debutului bolii (după caz)		☐ Internat	☐ Domiciliu
		Țara	

Călătorie în străinătate în zonele cu transmitere locală/comunitară la enterovirus (polio) în ultimele 14 zile anterioare debutului bolii	☐ Da ☐ Nu	Data returului și punctul de intrare	<hr/> <hr/>
Comentarii suplimentare			

Semnătura medicului
